

BETÆNKNING**Afgivet af Fiskeri, - Fangst og Landbrugsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest til FM2027 at afholde lokale høringer i berørte områder med henblik på at revidere Selvstyrets bekendtgørelse om indsamling af æg fra havterner. Periode og omfang fastsættes og kontrolleres af Naalakkersuisut under hensyntagen til bestandens bevarelse.

Fremsat af Jens NapãtôK', Naleraq

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Bentiaaraq Ottosen, formand

Medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK', Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kristian Jerimiassen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 2. juni 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Bilag 1: Grønlands Naturinstituts præsentation til orienteringsmøde den 7. oktober 2026.

Forslagets indhold og formål

Forslaget omhandler en ændring af gældende regler for indsamling af havterneæg i Grønland. Med forslaget skal Naalakkersuisut pålægges senest til forårssamlingen 2027 at gennemføre lokale høringer i de berørte områder med henblik på at revidere Selvstyrets bekendtgørelse om indsamling af æg fra havterner, hvorefter den præcise periode og omfanget fortsat skal fastsættes og kontrolleres af Naalakkersuisut under hensyntagen til bestandens bevarelse. Begrundelsen for at tilpasse reglerne til de nuværende forhold bygger på kulturelle behov, klimaforandringer og et ønske om at give befolkningen bedre mulighed for selvforsyning med fødevarer i en tid med globale prisstigninger.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen var der opbakning til at henvise forslaget til behandling i Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget fra samtlige partier. Partierne fremhævede, at indsamling af æg repræsenterer en afgørende kulturel identitet og viden, som risikerer at gå tabt for de yngre generationer efter mange års forbud, ligesom der blev peget på behovet for bedre selvforsyning i en tid med stigende fødevarerpriser. Samtidig var der bred enighed om, at reguleringen skal baseres på en ligeværdig afvejning af biologisk rådgivning og den lokale befolknings mangeårige erfaringer.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således, at der bliver 1 AC-årsværk svarende til 500.000 kr.

Orienteringsmøde med Grønlands Naturinstitut

Udvalget henvendte sig til Grønlands Naturinstitut for at indhente yderligere information om havternebestanden samt effekten af indsamling af havterneæg. Orienteringsmødet blev afholdt den 7. oktober. Grønlands Naturinstituts præsentation fra mødet er vedlagt som bilag 1.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget bemærker, at der er bred enighed om, at tilbagegangen i fuglebestandene i høj grad også skyldes et pres fra andre rovdyr som ræve, måger og ravne frem for udelukkende menneskelig påvirkning.

Udvalget bemærker ligeledes, at det ønskes at fremskynde tidsplanen for høringerne til udgangen af 2026, så nye regler kan nå at træde i kraft inden ynglesæsonens start i 2027.

Udvalget er dog opmærksom på, at det ifølge Naalakkersuisoq, ikke er realistisk, at lovarbejdet kan nå at blive færdigbehandlet inden ynglesæsonens start i 2027. Samtidig er der også ønske om at få belyst, hvordan Naalakkersuisut vil sikre en bæredygtig ramme, der tager højde for de

store geografiske forskelle langs kysten.

På baggrund af orienteringsmødet med Grønlands Naturinstitut noterer udvalget sig, at den eksisterende viden viser en fortsat tilbagegang for havterner. Undersøgelser viser også at ægindsamling kan have en betydning, da ikke alle havternemødre lægger æg igen inden for samme sæson, og hvis de gør, er æggene mindre og færre.

Udvalget bemærker også, at det tyder på, at særligt spredning af ræve har betydet en nedgang i havternebestanden. Udvalget ønsker derfor at få belyst, hvordan Naalakkersuisut vil håndtere rovdyrpresset, ikke kun fra ræve, men også fra fugle såsom måger, canadagæs, edderfugle mv. Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til øget bekæmpelse af ræve i områder med havternekolonier, og i den forbindelse at undersøge om det er nødvendigt at undtage disse områder for fredning af ræve i perioden 15. maj til 15. september.

Udvalget finder det vigtigt, at lokalbefolkningens viden indsamles og inddrages aktivt både i forhold til at få mere viden om forekomsten af havterner, udbredelsen af og løsninger på ræveproblemet, samt hvilken rolle andre rovdyr spiller i forhold til havternebestanden i forskellige områder.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Et enigt udvalg opfordrer til, at de lokale høringer gennemføres hurtigst muligt, således nye regler kan nå at træde i kraft inden ynglesæsonens start i 2027.

Et enigt udvalg opfordrer desuden til, at Naalakkersuisut i områder med havternekolonier iværksætter initiativer til bekæmpelse af ræve.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Bentiarq Ottosen
Formand

Jens NapâtoK'
Næstformand

Bo Martinsen

Ane Hansen

Kristian Jerimiassen